

pevnost

edice

Zdeněk
Žemlička

Vlčice a Mandragora

část první

Zdeněk Žemlička

VLČICE A MANDRAGORA

(část první)

Zdeněk Žemlička

**VLČICE
A MANDRAGORA**

(část první)

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Copyright © Zdeněk Žemlička, 2008
Cover © Jan Štěpánek & Lukáš Tuma, 2008
Czech Edition © Nakladatelství Epoque, 2008

ISBN 978-80-87027-77-6

„A hle, bílý kůň, a na něm jezdec s lukem. Byl mu dán věnec dobytčů, aby vyjel a dobýval... A vyjel druhý kůň, ohnivý, a jeho jezdec obdržel moc odejmout zemi mír, aby se všichni navzájem vraždili. Byl mu dán veliký meč... A hle, kůň černý, a jezdec měl v ruce váhy... A hle, kůň sinavý, a jméno jeho jezdce Smrt, a svět mrtvých zůstal za ním. Těm jezdcům byla dána moc, aby čtvrtinu země zhubili mečem, hladem, morem a dravými šelmami.“

Bible, Apokalypsa

Prolog

Vědma si tiše něco mumlala a již potřetí vrhala kůstky do kruhu narýsovaného na podlaze. Zdálo se však, že stále není spokojená. Ruka se jí třásla a hryzala se do rtu. Radagern už pomalu ztrácel trpělivost. Jenže od té doby, co zemřela jeho matka, jež byla také věštkyně, se cítil jako bezruký.

„Tak co je?“ vrčel nespokojeně. „Jak dlouho to bude trvat? Zaplatil jsem ti předem a potřebuji tvou radu. Chystám se na důležitou věc, tak konečně něco řekni.“

Zdálo se, že stařena váhá. Dívala se na družiníka svýma vybledlýma očima, jako by svlékala jeho duši.

„Je to málo,“ zasípěla a rozkašlala se. Trvalo to dlouho a její vyhublé kostnaté tělo se otřásalo, dokud nevychrchlala velký krvavý hlen. Ta žena byla již blízko smrti, ostatně sotva se držela na nohou.

„Tak co potřebuješ?“ zamračil se Radagern, když záchvat kašle pominul.

„Oběť, člověče. Krev. A musím věštit z vnitřností. Je to... velmi silné médium.“

„Méd... co? Chceš tedy zvíře?“

„Ne, ani to nestačí. Rouška tmy je velmi silná. Abych skrze ni pronikla, potřebuji lidskou oběť... a nevinnou krev. Neznáš nějakou pannu, bojovníku?“

„U všech ďasů, neznám! A ty, které jsem znal, už pannami nejsou. Dítě by nestačilo?“

Vědma chvíli váhala, ale ne dlouho. Oči se jí podivně leskly, jako by ji ovládala nějaká chtivost. Pouze přikývla a Radagern rychle odešel.

„Za chvíli jsem zpátky,“ houkl přes rameno.

Vědma osaměla. Posadila se na starou rozvrzanou stoličku, třesouc se slabostí.

„Musím,“ zašeptala si pro sebe. „Musím to vědět. A jiná cesta není.“

Navzdory tomu, že Radagern slíbil brzký příchod, vrátil se až za půl dne. V náručí držel spící dívku, asi šestiletou. Byla vyhublá, špinavá a otrhaná.

„To je ta sirota, že?“ otázala se věštkyň.

„Ano,“ zamručel družiník. „Ta bláznivá. Opil jsem ji medovinou. Nikdo ji postrádat nebude. Stačí?“

„Snad ano, člověče. Polož ji na stůl a vezmi nůž.“

„Blázníš, ženská?!“ vykřikl zhrozně Radagern. „To si tou krví mám potřísnit ruce já?“

„A já snad?“ zeptala se jízlivě. „Pokud vím, ty něco chceš. To tvoje přání musí být důležité, když je třeba něčeho takového. Takže jí otevři břicho a hrud', já se podívám, povím ti tvůj osud, a můžeš jít domů. Neboj, s mrtvolkou už si poradím.“

Ano, budu věstit tobě, pomyslela si, a pak sobě. Musím to vědět.

Radagern roztrhl dítěti chatrný šat. Tupě zíral na hubené tělíčko a ruka s vytaseným nožem se mu chvěla. I brada se mu třásla. Oči měl vytřeštěné.

„Kurva, babo,“ zaúpěl. „Kdybych to tolik nepotřeboval, vrazil bych tu kudlu nejradši do tebe.“

Potom znenadání bodl a prudce trhl čepelí vzhůru. Dívčiny oči se na okamžik otevřely dokořán a vypadaly jako dvě zející propasti. Družiník zavyl jako zvíře, pustil nůž, otočil se a zvracel. Vědma přistoupila k umírající oběti. Radagern se zhroutil na zem a v jakémsi amoku tloukl pěstí do podlahy. Pak si klekl a zděšeně zíral na své zakrvácené dlaně.

„Zabil jsi dítě,“ sípěla věštkyň. „Prolil jsi nevinnou krev. Toto je tvůj osud: Přemůžeš spícího. Bezectný tě zahanbí.“

„Co to žvaníš?!“ zařval rozlíceně. „Drž hubu, ty mrcho!“
„Dítě tě zraní,“ pokračovala vědma.

Avšak Radagern již dále nemínil poslouchat. S divokým výkřikem se vrhl na stařenu. Kdyby nebyla ve stavu vytržení, snad by ještě dokázala reagovat. Takhle neměla šanci. Tvrdá pěst ji udeřila do spánku. Skácela se na zem. Krev ze stolu kapala na její nehybné tělo. Družiník do ní s dalším zaječením kopl a vypoťácel se ven. Po jeho odchodu se tělo babizny zachvělo a zkroutilo se v křeči. Oči se otevřely. A ústa vyřkla poslední slova: „Zemřeš rukou ženy.“

Avšak to už Radagern neslyšel. A byla to největší chyba jeho života.

1. Je to, tuším, Mandragora

Sílící jihozápadní vítr vymetl z údolí Divoké řeky ranní mlhu a odhalil zlátnoucí a rudnoucí lesy na obou březích. Jen málokdy lidé zažívali krásnější podzim, než byl tento. Listí již začínalo opadávat, slunečné dny však plynuly téměř nerušeně a jen občas drobný déšť příjemně svlažil půdu. Po bouřlivém létě, v němž vichřice polámaly velkou část stromů, si příroda oddechla a lidé koneckonců také. Jako by ze všech bytostí spadlo tíživé břemeno hněvu bohů.

Blížící zimy se však každý bál, neboť úrodu mnohde potlouklo krupobití a jinde ji spláchly dravé přívaly vody. Už koncem léta vyráželi muži do lesů, aby lovili zvěř a masem nahradili to, co se nedostávalo na polních plodinách. A v osadách i na hradištích se také pilně solilo, udilo a sušilo. Ženy sbíraly houby i jiné lesní plody a kdysi opuštěné stezky v divočině ožily nebývalým ruchem.

Po východním břehu Divoké se klikatila stará cesta, která již v dobách Bójů spojovala dvě významná oppida, vybudovaná na pravém břehu řeky. To severněji položené už před lety obnovil markomanský král Marobud, zatímco to jižnější, ač bylo v lepším stavu, ještě dlouho chátralo. Teprve před dvěma roky, když do země vtrhly římské legie, si vladař uvědomil, jak výhodné a prozíravé by bylo znovu opevnit i toto hradiště. Prostředků k tomu měl dost.

Římský vpád skončil naprostým nezdarem a vojsko, vedené samotným císařským legátem, se muselo bez boje stáhnout, když přišla zpráva o veliké vzpouře kdesi na jihu. A podle zvěstí, jež odtamtud přes řeku Danuvius přinášeli kupci, nebylo povstání potlačeno ani po dvou letech. Pro Markomany, stejně jako pro východněji žijící Kvády, to mohl být důvod k radosti a klidu, avšak Marobud znal Římany lépe než mnozí jiní a věděl, že žádná vzpoura proti mocné říši

ještě neměla dlouhého trvání. Proto se rozhodl svou zemi zajistit lépe.

A tak na staré stezce opět zavládl ruch, cestovali po ní jezdci na koních, pěší i povozy. Na jih putovali tesaři, kováři, dřevorubci i obyčejní kopáči, za nimi se táhli kupci, kšeftaři i řemeslníci všeho druhu a pochopitelně též různí hudebníci, kejklři, tanečnice a děvky. Někteří muži, pracující na stavbě valů, palisád i obydlí, sice svou mzdu úzkostlivě šetřili, leč většina ji ukládala do děravého měšce. Proto tam pravidelně putovalo i množství manželek, matek i starostlivých otců, aby svým mužům a synům vydělaných denárů a brakteátů nenechali příliš.

Ze všeho toho shonu měli značný prospěch i převozníci a zvláště ten, jemuž patřil přívoz na Hadí řece, která se z východu vlévala do Divoké a její ústí přetínalo cestu. Právě k němu se jednoho slunečného dne začátkem podzimu blížila skupina asi deseti jezdců. Dobrá výzbroj, zahrnující i osníře a přílby, pevné štíty, dlouhá kopí a kvalitní meče, dávala tušit, že se jedná o bojovou družinu nějakého velmože. Avšak muže, jenž jel uprostřed nich, mnoho lidí znalo.

Byl vysoký a svalnatý, zpod přílby se vpřed díval šedýma očima a tvář si po římském zvyku holil. Ve větru za ním vlál tmavě modrý plášť, zdobený dlouhými černými střapci, a zvyšoval impozantní dojem této postavy. Lidé, kteří družinu míjeli v protisměru, se vysokému válečníkovi ukláněli, děti si ho naopak zvědavě prohlížely, obličejíčky s vykulenýma očima zdvižené vzhůru. I ti, kteří krále dosud osobně neznali, na něj byli rychle upozorněni.

Možná ještě před dvěma roky by se mnozí z těch přihlížejících dívali na Marobuda spíše nevraživě. Ano, tehdy to byl člověk, jenž neměl mezi lidem příliš důvěry, a šířily se různé

zprávy. Dokonce se povídalo, že se svou manželkou Basenou zacházel jako s otrokyní, že zradil cheruského krále Arminia a ukládal mu o život a že vůbec nechal zavraždit mnoho nevinných lidí. Jeho vinou prý také kamsi zmizela oblíbená velitelka královských vojsk Kroana, která v Marobudových službách porazila Lugie a vandalské Silingy.

Ačkoliv... někteří Kvádové přinesli zprávy, že ta žena byla vlkodlačice a nebezpečná čarodějnice, jež se nakonec spikla se samotnými Římany, ale bohové ji potrestali, neboť ochrnula a možná je již mrtvá. Někteří těm zvěstem věřili, jiní je považovali za babské povídačky, leč většina prostých lidí vzpomínala na Kroanu v dobrém a bylo jim líto, že zmizela a že po ní od té doby není vidu ani slechu.

Dva roky uplynuly od těch pohnutých událostí, nicméně obyvatelé Marobudova království museli uznat, že vladař se změnil k lepšímu. Jako by to ani nebyl ten bezohledný tyran, jenž se s oblibou obklopoval rváči a raubíři nejhoršího druhu. Slíbené snížení daní bylo sice nepatrné, avšak lidé na to rychle zapomněli, když se začalo stavět jižní hradiště, kde se dalo vydělat dost peněz. Velitel vojska Hasmund tvrdě zasáhl proti všem lupičům a lapkům, takže cesty byly bezpečnější, a rozvíjel se obchod, a to i s Římem. V zemi zavládl klid, nebylo válek ani zmatků. Počasí sice nepřálo a úroda byla slabší, ale král dal dovézt pohotově obilí od Kvádů, takže nikdo hladem netrpěl.

Když nyní Marobud projížděl po rušné cestě, bylo již jen málo těch, v jejichž očích se dosud zračila hořkost či hněv, ba sem tam se ozvalo i provolávání slávy. Král však měl tvář zasmušilou, jako by jej trápily nějaké starosti, a na pozdravy okoloidoucích odpovídal pouze kývnutím hlavy. Proč tomu tak je, to nikdo netušil. Od doby před dvěma lety neměl

vladař ve své blízkosti člověka, který by s ním cokoli sdílel. Kupodivu se to týkalo i lože. Na severním hradišti se říkalo, že král žije zcela sám, uzavřený do sebe, a nikdo neví, co se v něm děje. Ti, co ho vídali častěji, tvrdili, že jej cosi užírá, že křičí ze spaní a leckdy celé noci nespí a chodí po ložnici kolem dokola.

„Trápí se pro Basenu, jíž tolik ublížil, ale ona ho nepřestala milovat a před smrtí mu odpustila,“ říkaly vdané ženy.

„Trpí nenaplněnou láskou k bojovnici Kroaně, která však milovala Cheruska Arminia a Marobuda opustila,“ štěbetaly si mezi sebou mladé dívky.

„Chybí mu pořádná ženská,“ mínili muži. „A boj. Chlap potřebuje válku, jinak hnije zevnitř.“

„Po nocích ho vysává Sukuba nebo Zmora, jinak to není možné,“ šeptaly si do ucha staré babky.

Tyto otázky znepokojovaly i Hasmunda, jedoucím nyní po králově boku, a tak čas od času zahlížel na vladařovu zamračenou tvář. Konečně si dodal odvahy a otevřel ústa k otázce, leč Marobud mu k tomu nedal příležitost.

„Už jsme tady,“ oznámil ukazuje vpřed, kde mezi stromy probleskovala vodní hladina. Byla to Hadí řeka. Neříkalo se jí tak proto, že by tu bylo více hadů než kdekoli jinde, nýbrž proto, že její tok se klikatil jako plazící se had.

U přívozu se to hemžilo čekajícími lidmi a mnozí z nich začali královské družině uvolňovat místo; Marobud však své bojovníky zarazil a sám zůstal také stát.

„Počkáme,“ řekl rezolutně, čímž si získal oblibu u dalších obyvatel své říše. Hasmund se pokusil cosi namítat, leč vladař ho stihl zdrcujícím pohledem. Nezbylo, než se obrnit trpělivostí. Velitele vojska napadlo, že by se to čekání přece jen dalo využít.

„Co tě žere, pane?“ zamumlal.

„Nic,“ odsekl Marobud. „Ti lidé také spěchají.“

„To jsem neměl na mysli,“ řekl Hasmund. „Něco tě žere. Hodně a už dlouho.“

„Do toho ti nic není.“

„Není, není, já vím, že není. Jenže někomu do toho něco být musí, jinak tě to stráví jak troud. Měl by sis najít ženu, pane. Nemyslím takovou prostou duši, jako byla Basena, myslím nějakou takovou jako Kro –“

Kráľův zničující pohled mu nedovolil dokončit ani slovo, natož větu. Marobud nechtěl to jméno slyšet. Mělo přichuť trpkou jak puškvorec. Hasmund již raději mlčel, avšak mračil se na celý svět, zvláště na převozníka, jenž připomínal ospalého šneka. Konečně vyplula poslední skupina před královskými družiníky, kteří se nyní mohli těšit, že budou na druhý břeh přepraveni příště.

„Poslouchej, pane,“ začal opět Hasmund. „Znám velmože z jedné osady na severu, na západním břehu Divoké. Jmenuje se Marvalda, občas přijíždí k nám na hradiště, a má dceru jako lusk. Taková kyprá plavovláska, a nemohu si, zatraceně, vzpomenout, jak se...“

„Rodelinda,“ odsekl král. „Znám. Pěkně prohání chlapy a za otcovými zády se válí s kdekým. Díky za takový dáreček.“

„To přece nic neznamená,“ namítl Hasmund. „Vím i o jiných takových, které za svobodna řádily jak nevěstky, ale když se vdaly, usadily se. A také vím o jedné, co se vdávala jako ctnostná panna, a teď je vážně problém ji udržet...“

Jeden z bojovníků vztekle zaryčel, popohnal koně a vrazil do tlemícího se Hasmunda z boku, až jeho ryzák zavrával.

„Drž hubu! Drž hubu!“ ječel muž na velitele. „To není pravda, moje Gertruda je...“

„Ctnost sama,“ dokončil Hasmund s úšklebkem. „Jenom potom nechápu, Radagerne, proč ji mlátíš jako žito. Něco takového si přece cudná žena nezaslouží.“

Radagern se pořád kabonil, avšak již mlčel a zlostně se hryzal do rtů. Debata o ženách pokračovala, což Marobudovi vyhovovalo, neboť nemusel odpovídat na Hasmundův návrh. Hovor na toto vděčné téma nebyl přerušen ani ve chvíli, kdy se i s koňmi cpali na prám. Radagern byl sice předmětem vtipů, leč jiní ho litovali a utěšovali, další mu zase chtěli ulehčit tím, že se pokoušeli řeč zavést jinam, což ovšem vůbec nebylo snadné, protože Hasmund byl pěkný pořouchlák. Kde jsou ty časy, kdy všem připadal jako nesmělý utápnutý mladíček! *V zavřené hubě ostrý jazyk jako v pochvě ostrý nůž*, říkával moudrý děd Magnus, který žil ve zdejších lesích již od bójských dob.

Prám přirazil k jižnímu břehu Hadí řeky a družiníci pokračovali v cestě. Stezka tu byla úzká a mohli jet pouze v zástupu, takže hovor konečně umlkl. K nemalé potěše Radagera, který už začínal přímo trpět a pěníť. Po chvíli se znovu přiblížili k Divoké, jejíž hladina se třpytila vpravo od nich. A tady se to stalo.

Král náhle zarazil koně, až ten nespokojeně odfrknul, a upřeně zíral na druhou stranu řeky. Hasmund ani ostatní zpočátku nechápali, a kdosi dokonce nevybíravě zaklel, leč Marobud to nevnímal. Stál jako socha s pohledem upřeným na západní břeh, kde mezi stromy stál obrovský vlk.

„Do prdele,“ zašeptal ohromeně Radagern. „To je ale potvora.“

„Jsi to ty?“ zamumlal král jakoby ze sna. „Slíbila jsi, že mě necháš na pokoji. Já se přece změnil. Určitě. Jsem jiný člověk. Rozumíš?“

Roztrásl se po celém těle jako v horečce. Zato ve tváři byl bílý jako zeď.

„Já... nikomu jsem už neublížil,“ dodal ještě polohlasem.

Vlk byl zticha, jenom si pozorně prohlížel skupinu mužů. Potom se pomalu otočil a několika plynými skoky zmizel v lese. Marobud již neřekl nic, obrátil koně a pokračoval v cestě. Až na hradiště už nepromluvil ani jediné slovo.

* * *

Kroana běžela drobným vytrvalým klusem k severu. Měla za sebou dlouhou cestu, ale ve vlčí podobě to pro ni nebyla potíž. O kus dál v lese měla pod hustou jedlí schovanou kořist, mladého jelena, kterého skolila dnes za svítání. Nechala jej tady, poněvadž byla zvědavá, co se děje na druhé straně řeky. Stále stejný ruch, lidé putují sem a tam, příčinliví jako mravenci. Setkání s Marobudem byla náhoda. Něco říkal, avšak dost potichu, a na tu dálku mu nemohla rozumět. Jedno jí ovšem bylo jasné: král ji poznal. Jak je to možné, to nechápala.

Ne, pohled na markomanského vladaře jí neskýtal žádné potěšení. Ve zvířecím těle byly lidské pocity silně zredukovány na to nejjednodušší a nejprimitivnější, ale vědomí zloby se ani v tomto stavu nedokázala zbavit. Tím spíše v podobě lidské. Na tom nic neměnil ani fakt, že král jí před dvěma roky zachránil život... A také to nejdražší, co měla: její dceru. Kroana se tehdy zřekla pomsty, leč hněvu se zbavit nedokázala. Doufala, že vděčnost nenávist časem otupí, ale tyto dva pocity v ní vedly vytrvalý, a zdálo se že nekonečný boj. Když Marobuda před chvílí zahlédla, staré rány se zase rozjitřily. Zavrčela a pevněji stiskla kořist, běžela však dál směrem domů.

Srub se před ní vynořil docela náhle, usazený v údolí neda-leko malého potůčku, který byl tak nenápadný, že neměl ani jméno, ale vléval se ze západu přímo do Divoké. Kousek odtud na sever ležel soutok Divoké a Hadí řeky, jež ovšem ústila z východu, a ještě dále severním směrem tekla z jihozápadu na severovýchod Bójský potok a i ten přidal své vody hlavnímu toku zdejšího kraje. Právě tam ležela osada, v níž žili převážně Bójové, ale usadilo se tu i několik Markomanů. Ti lidé byli samotáři a jejich sruby a chatrče stály roztroušené po širokém okolí, zvláště jižním směrem až naproti ústí Hadí řeky. Když si tedy Kristom a Kroana před dvěma lety postavili srub ještě dále na jih, nikdo ze vsi se tomu nepodivoval.

Vlkodlačice potichu vklouzla dovnitř a proměňovala se. Na prkenné podlaze seděla asi dvouletá holčička s nebesky modrýma očima a rezatými vlásky a hrála si s dřevěnými špa-líčky, které jen vzdáleně připomínaly figurky.

„Máma,“ zažvatlala. „Dá ham.“

Kroana, již v lidské podobě, si přes sebe hodila modrobílé lněné šaty. Pomalu začínala zuřit. Dívenka byla pochopitelně pročuraná skrz naskrz a Kristom chrápal opodál na lůžku. Měla tisíc chutí ho vzbudit a pořádně prohnat... a stejně jako mnohokrát předtím to neudělala. Již před rokem pochopila, že její muž stárne. Vrásky na obličejí mu zhoustly jako pavučina a dříve stříbrem protkané vlasy byly už úplně šedivé. Povzdechla si. *Co dokáže dva roky udělat s člověkem.*

Kristomův vzhled ji však příliš netrápil. Nejhorší bylo, že ten zdatný válečník a lovec stále častěji pospával, rychle se unavil a veškerá tíha starosti o rodinu spočívala pořád více na Kroaně. Ani v posteli to již nebylo to, co dříve. Pravda, ještě se občas milovali, avšak stále řidčeji. Někdy jí z toho